

Kaherattalise AM kategooria mootorsõidukijuhi teooriaõppe õppekava tabel

Teema number	Teema nimi	Minimaalne teooriatundide arv
Moodul 1		
T 1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	12
T 2	Liiklus kui süsteem	
T 3	Ohutu liiklemise põhimõtted	
T 4	Teiste liiklejatega arvestamine	
T 5	Mopeedi turvalisus	
T 6	Inimene sõidukijuhina	
T 7	Sõidu alustamine ja mopeedi asukoht sõites	
T 8	Sõidujärjekord sõites	
T 9	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	
T 10	Mopeedi peatamine ja sõidu lõpetamine	
T 11	Käitumine liiklusõnnetuse korral.	
T 12	Grupis sõit.	
T 13	Möödasõit, möödumine ja überpõige	
T 14	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	
T 15	Keskkonda säästev mopeedi kasutamine	
T 16	Mopeedi juhtimine juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	
	Teooriaeksam	
	Minimaalne õppetundide arv kokku	13

Kaherattalise AM kategooria mootorsõidukijuhi sõidutundide õppekava tabel

Teema number	Teema nimi	Minimaalne sõidutundide arv
Moodul 1		
S 1.1	Juhi tööasend ja turvavarustus	12
S 1.2	Mopeedi käsitlemine	
S 2.1	Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel	
S 2.2	Mopeedi juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides	
S 3.1	Möödasõit, möödumine ja überpõige	
S 3.2	Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal	
	Kokku	12
Liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis		
Esmase juhiloa saamine		

1. TEOORIAÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

Pärast koolitust õpilane:

- teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- teab õppetöö korraldust;
- teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruises seatud juhi koolituse eesmärgid.

1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

- on valmis vastutama oma õppimise eest;
- on koostanud individuaalse õppeplaani;
- teab, kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.

1.3. Liiklus kui süsteem

Pärast koolitust õpilane:

- teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;
- teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid;
- mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;
- teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.

1.4. Ohutu liiklemise põhimõtted

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgvahe hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;
- teab piki- ja külgvahe ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid;
- teab märguandeid ja nende kasutamise seotud reegleid;
- on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.

1.5. Teiste liiklejatega arvestamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejarühmi;
- teab erinevate liiklejarühmade käitumise eripärasid;
- teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähekaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid;
- omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;
- mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;
- on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähekaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.

1.6. Mopeedi turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab mopeedi kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;
- teab peamisi tänapäeva mopeedidel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (istumisasendi reguleerimine, juhi ja kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- teab mopeedi tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid;

- teab sõitjate- ja veoseveo ning turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- teab mopeedile istumise ja mahatulekuga seotud ettevaatusabinõusid;
- teab mopeedi erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid;
- teab kasutatavale mopeedile kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mopeedi kasutamisel;
- teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mopeedi juhitavusele.

1.7. Inimene sõidukijuhina

Pärast koolitust õpilane:

- teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;
- teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus ja oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;
- teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;
- on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks;
- on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.

1.8. Sõidu alustamine ja mopeedi asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas mopeediga ohutult sõitu alustada;
- teab mopeedi asukoha valikuga seotud reegleid;
- teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;
- on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

1.9. Sõidujärjekord sõites

Pärast koolitust õpilane:

- oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid;
- omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.

1.10. Sõidu eripära asulavälisel teel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

- teab mopeedi juhtimise eripära asulavälisel teel võrreldes mopeedi juhtimisega asulas;
- omab ülevaadet asulavälisel teel ja tunnelis mopeedi juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud järgima asulavälisel teel mopeedi juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.11. Mopeedi peatamine ja sõidu lõpetamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi;
- oskab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamise reegleid rakendada probleemülesande lahendamisel;
- teab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).

1.12. Käitumine liiklusõnnetuse korral

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;
- teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.

1.13. Grupis sõit

Pärast koolitust õpilane:

- teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mopeedide asukoht teel) lähtuvalt grupi suurusest, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mopeedi iseärasustest, juhi kogemusest jms;
- mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus;
- teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooniseadmete kasutamine);
- mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.

1.14. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- teab mopeediga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mopeedi tüübist tulenev jms);
- mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.

1.15. Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil

Pärast koolitust õpilane:

- teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima;
- teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).

1.16. Keskkonda säästev mopeedi kasutamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas mopeedi kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;
- oskab leida mopeedi kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta;
- teab, kuidas jälgida kütusekulu;
- on motiveeritud mopeedi kasutades keskkonda säästma;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.

1.17. Mopeedi juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

- teab mopeedile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
- teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mopeedi juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida;
- teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tuledel õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuunahega;
- saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

2. SÕIDUÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

2.1. Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- oskab teostada mopeedi sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades mopeedi käsiraamatut;
- oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;
- oskab kasutada mopeedi turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- oskab kasutada mopeedile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- teab juhi vales tööasendis ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte;
- on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.

2.2. Mopeedi käsitsemine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;
- teab mopeedi vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale ning oskab sooritada erimanöövreid;
- omab realistlikku arusaama isiklikest, mopeedi käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi käsitlemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema.

2.3. Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel;
- oskab peatuda ja parkida teel;
- teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

2.4. Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teel käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt;
- omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel;
- teab erineva liiklusega teedel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
- on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;
- on võimeline liiklusoludega arvestades mopeedi juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

2.5. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu;
- mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
- oskab käituda möödasõidetava rollis;
- omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise ning ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.

2.6. Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

- oskab sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus ja halb nägemine.